

De ooievaar als brenger van een aardewerken stoofpot (tajine)

Kester Freriks

Tijdens een rondreis door Marokko (4 t/m 11 november 2025) langs de zogenoemde vier Koningssteden (Fes, Meknès, Rabat en Marrakech) zagen we vele tientallen ooievaars; ze bezetten nesten in de eeuwenoude stadsomwalling (van Fes en Marrakech) en streken neer op de hoge zendmasten van Maroc

Telecom. Vaak zijn die masten, waarin ook de luidsprekers zitten verborgen die de oproep verspreiden tot het dagelijkse gebed door de muezzin, ‘vermomd’ als palmbomen, zoals op de foto goed te zien is. Ook bouwen ooievaars hun nesten in deze kunstpalmen die even hoog zijn als de echte palmbomen in het land, zo’n vijftien tot twintig meter.

Deze ooievaars (*Ciconia ciconia*) trekken vermoedelijk niet verder door naar de Sahel-zone, maar blijven overwinteren in Marokko. Onze gids vertelde dat de ooievaar beschouwd wordt als een heilige vogel, die niemand enig kwaad mag berokkenen of waarvan men de nesten niet mag verstoren. De ooievaar heet in het Arabisch *alliqalaq*.

Het meest opmerkelijk is de foto van de voorgevel van het *roof top*-restaurant La Kamounya aan de rand van de kashba van Marrakech. ‘Kamounya’ staat voor een stoofpot van rundvlees. Als je goed kijkt, draagt de ooievaar op de afbeelding een stoofput – de traditionele aardewerken tajine - gewikkeld in

een doek. Deze stoofpot kon je makkelijk meenemen, bijvoorbeeld als herder die met zijn kudde ver door het veld trekt. Een andere gelegenheid in dezelfde stad heet Terrasse la Cigogne, de Franse naam voor de ooievaar. Twee ooievaars op hun nest, een min of meer realistisch afgebeelde en een sterk gestileerde, vormen de kroon op het dak.

Het is interessant de eerste afbeelding te vergelijken met het in West-Europese landen zo gebruikelijke beeld van ooievaars die een baby aan hun snavel brengen, net als deze tajine gedragen in een doek. Dit krachtige beeld vol symboliek is dus ook doorgedrongen in Noord-Afrika met een andere, al even symbolische betekenis.

Kester Freriks, natuur- en vogelschrijver en auteur van De ooievaar (uitg. Atlas Contact)

